II

(Besluiten waarvan de publicatie niet voorwaarde is voor de toepassing)

RAAD

BESCHIKKING VAN DE RAAD

van 11 mei 2004

tot intrekking van de beschikking betreffende het bestaan van een buitensporig tekort in Portugal

(2005/135/EG)

DE RAAD VAN DE EUROPESE UNIE,

Gelet op het Verdrag tot oprichting van de Europese Gemeenschap, inzonderheid op artikel 104, lid 12,

Gezien de aanbeveling van de Commissie,

Overwegende hetgeen volgt:

(1) Bij Beschikking 2002/923/EG van de Raad [1] werd op aanbeveling van de Commissie overeenkomstig artikel 104, lid 6, van het EG-Verdrag besloten dat er in Portugal een buitensporig tekort bestond.

(2) Overeenkomstig artikel 104, lid 7, van het EG-Verdrag richtte de Raad een aanbeveling tot Portugal om te bereiken dat deze buitensporigtekortsituatie wordt verholpen [2]. In deze aanbeveling werd, in samenhang met artikel 3, lid 4, van Verordening (EG) nr. 1467/97 van de Raad van 7 juli 1997 over de bespoediging en verduidelijking van de tenuitvoerlegging van de procedure bij buitensporige tekorten [3], een termijn bepaald voor het corrigeren van het buitensporige tekort, dat binnen het jaar nadat het is geconstateerd, verholpen moet zijn, d.w.z. uiterlijk 2003.

(3) Overeenkomstig artikel 104, lid 12, van het EG-Verdrag wordt een beschikking van de Raad betreffende het bestaan van een buitensporig tekort ingetrokken indien de Raad van oordeel is dat het buitensporige tekort in de betrokken lidstaat is gecorrigeerd.

(4) De definities van „overheid" en „tekort" zijn vastgelegd in het protocol betreffende de procedure bij buitensporige tekorten door verwijzing naar het Europees Stelsel van economische rekeningen (ESER), tweede uitgave. De gegevens voor de buitensporigtekortprocedure worden door de Commissie verstrekt.

(5) Uit de gegevens die de Commissie heeft verstrekt, nadat Portugal vóór 1 maart 2004 gegevens heeft overgelegd overeenkomstig Verordening (EG) nr. 3605/93 van de Raad van 22 november 1993 betreffende de toepassing van het aan het Verdrag tot oprichting van de Europese Gemeenschap gehechte Protocol betreffende de procedure bij buitensporige tekorten [4], alsmede uit de voorjaarsprognoses 2004 van de diensten van de Commissie, kunnen de volgende conclusies worden getrokken:

— Het overheidstekort wordt voor 2003 geraamd op 2,8 % van het BBP tegen 2,7 % in 2002 en 4,4 % in 2001. Het resultaat voor 2003 is in overeenstemming met de aanbeveling van de Raad uit hoofde van artikel 104, lid 7, met name wat betreft de terugdringing van het overheidstekort onder de referentiewaarde van 3 % van het BBP uiterlijk in 2003. In 2003 werd de budgettaire aanpassing voortgezet door middel van een gestage vertraging van de groei van de lopende primaire uitgaven van 8,9 % in 2001 tot 7,8 % in 2002 en 4,1 % in 2003. De huidige conjunctuurverzwakking, die in 2003 uitmondde in een recessie, leidde evenwel tot een aanzienlijk verschil — 2,6 procentpunten — tussen de daadwerkelijke BBP-groei en de oorspronkelijke begrotingsprognose. Als gevolg daarvan vielen de belastingontvangsten in de loop van 2003 sterk tegen, wat diende te worden gecompenseerd door twee eenmalige maatregelen, samen in de orde van grootte van 2,1 % van het BBP.

[1] PB L 322 van 27.11.2002, blz. 30.
[2] Aanbeveling van de Raad van 5 november 2002.
[3] PB L 209 van 2.8.1997, blz. 6.
[4] PB L 332 van 31.12.1993, blz. 7. Verordening laatstelijk gewijzigd bij Verordening (EG) nr. 351/2002 (PB L 55 van 26.2.2002, blz. 23).

— De door de Portugese autoriteiten genomen structurele maatregelen hebben een meer direct effect op de openbare financiën en liggen voornamelijk op drie gebieden: i) overheidsadministratie; ii) gezondheidszorg; iii) onderwijs. Met name de bijna-bevriezing van de loonschalen en werkgelegenheid bij de overheid in de periode 2003-2004 zullen naar verwachting in de toekomst gunstige basiseffecten hebben, en daardoor een wezenlijk structureel effect. Daarnaast denken de Portugese autoriteiten dat de lopende alomvattende hervorming van de gezondheidszorgsector reeds in 2003 tot enkele positieve resultaten heeft geleid qua kostenbesparingen en productiviteitstoename.

— In de voorjaarsprognoses 2004 van de diensten van de Commissie wordt uitgegaan van een overheidstekort van 3,4 % van het BBP voor 2004, wat aanzienlijk boven het officiële streefcijfer (2,8 % van het BBP) ligt. Dit verschil is in wezen toe te schrijven aan: i) een groei die enigszins lager uitvalt dan geraamd; ii) basiseffecten in verband met de in 2003 genomen eenmalige maatregelen; iii) de tot nu toe geplande gedeeltelijke vervanging van deze eenmalige maatregelen. Er zijn bijgevolg aanvullende maatregelen nodig om te voorkomen dat het overheidstekort in 2004 en de daaropvolgende jaren de referentiewaarde van 3 % van het BBP overschrijdt.

— Na de einddatum voor de voorjaarsprognoses 2004 van de Commissie maakten de Portugese autoriteiten hun voornemen bekend om verdere operaties (met betrekking tot onroerende goederen) te verrichten teneinde het tekort in het lopende jaar onder de drempel van 3 % van het BBP te houden.

— Volgens de eerste kennisgeving 2004 in het kader van de buitensporigtekortprocedure werd de schuldquote in 2003 onder de referentiewaarde van 60 % van het BBP gehouden, wat in overeenstemming is met de aanbeveling van de Raad uit hoofde van artikel 104, lid 7, van het EG-Verdrag, hoewel de schuldquote sinds 2001 gestaag is gestegen en volgens de voorjaarsprognoses van de diensten van de Commissie in 2004 deze referentiewaarde waarschijnlijk zal overschrijden.

(6) Beschikking 2002/923/EG moet bijgevolg worden ingetrokken. Gezien de in de voorjaarsprognoses van de Commissie genoemde risico's voor de begrotingssituatie is het evenwel uitermate belangrijk dat de Portugese autoriteiten passende maatregelen nemen om ervoor te zorgen dat het begrotingstekort in 2004 en daarna onder 3 % van het BBP blijft. Gezien de aanhoudende grote negatieve output gap die tot en met 2005 wordt verwacht en teneinde de dynamiek van begrotingsconsolidatie te handhaven, is de toepassing van meer tijdelijke maatregelen aanvaardbaar op de korte termijn. In dit verband moeten de Portugese autoriteiten de geprogrammeerde maatregelen en de daarmee gemoeide bedragen in het openbaar bevestigen, totdat maatregelen van meer structurele aard hun volledige ontlastende uitwerking op de openbare financiën hebben.

(7) Om een duurzame consolidatie te bewerkstelligen en op middellange termijn uiteindelijk te komen tot een begrotingssituatie die vrijwel in evenwicht is of een overschot vertoont, overeenkomstig de globale richtsnoeren voor het economisch beleid, moeten alle eenmalige maatregelen geleidelijk worden vervangen door maatregelen van meer structurele aard, en moet de conjunctuurgezuiverde begrotingssituatie met ten minste 0,5 procentpunt van het BBP per jaar worden verbeterd,

HEEFT DE VOLGENDE BESCHIKKING VASTGESTELD:

Artikel 1

Uit een algehele evaluatie volgt dat het buitensporige tekort in Portugal in 2003 is gecorrigeerd, overeenkomstig de aanbeveling die op 5 november 2002 krachtens artikel 104, lid 7, van het EG-Verdrag tot Portugal werd gericht.

Artikel 2

Beschikking 2002/923/EG wordt ingetrokken.

Artikel 3

Deze beschikking is gericht tot de Portugese Republiek.

Gedaan te Brussel, 11 mei 2004.

Voor de Raad
De voorzitter
C. McCREEVY